

मी विठ्ठल पाहिला?

वारी अनुभव - लेख क्र. १०

- राजश्री कुलकर्णी (साऊथ ब्रुन्सविक, न्यूजर्सी)

वाल्हे - लोणंद १८.३

आज 'वाल्हे'हून निघून पालखी 'लोणंद' ला पोहोचणार होती. सकाळी पाच वाजता आवरून दिंडीच्या मुक्कामाच्या ठिकाणी पोहोचले. तिथे चहा घेऊन, सामान ठेऊन तळाच्या ठिकाणी पोहोचले. साधारणतः सातच्या सुमारास दिंडी निघाली.

साडे नऊ वाजता पहिला विसावा घेतला. थोडंफार जवळच्या खाद्यपदार्थांपैकी खाल्लं. सुजलेला पाय न दुखण्यासाठी आणि हातांवर उठलेल्या 'घामोळ्यां'साठी परत एक कॉम्बीफ्लेम घेतली. आज ऊनही जरा कमी वाटत होतं. चालणं बरंच सुसह्य झालं होतं. रस्त्याच्या बाजूला असणारे मोठे दगड जाणवले नाहीत.

आजही दिंडीत चालताना नेहमीची शिस्त जाणवली. तळाजवळच दिंडीतून चालण्याची प्रत्येकाची जागा निश्चित केली जाते. त्यानंतर दिवसभर मधे कोणालाही येऊ देत नाहीत. रोजचं नादमय वातावरण प्रफुल्लित करणारं होतं मृदुंग-टाळ यांचा नाद, 'ग्यानबा-तुकाराम' म्हणतानाचा नाच! तेव्हा तर माझ्यासोबत इतर बायकांनीदेखील सराईतासारखी नाचायला सुरुवात केली.

रस्त्याच्या दोन्ही बाजूला शेती होती. पाण्याची सोय काय होती, माहिती नाही, पण शेतं मस्त बहरलेली होती. इथे लोक सधन दिसत होते. गेले काही दिवस रखरखत्या, ओसाड रस्त्यांवरून चालल्यानंतर, ही हिरवीगार शेतं डोळ्यांना सुखावून गेली.

'सौ. लिलावती रिखवलाल शहा कन्या विद्यालय' येथे विसाव्याला लवकर पोहोचलो. आज उकाडा जरा कमी वाटला. एक छोटी झोप झाली. दुपारचं जेवण छानच होतं. तुरीच्या डाळीची खीर(!), चवळी- बटाटा भाजी, जवसाची चटणी, वरण-भात, असं व्यवस्थित जेवण झालं. तोपर्यंत सगळं ठीक होतं.

नीरा नदीत माऊलीच्या पादुकांना अभिषेक

जेवण झाल्यावर, मात्र इतर लोकांसोबत घाईघाईने त्या रणरणत्या गर्मीत, भर दुपारी चालत नीरा नदीच्या तीरावर गेले. ऊन मी म्हणत होतं.

अशा त्या १००-११० अंश फॅरनहाइट तापमानात, तिथे पंधरा-वीस मिनिटे माऊलीच्या पादुकांची वाट बघत, एकाच ठिकाणी एका पुलावर 'चांगली' जागा पकडून उभी राहिले.

इथे 'माऊलीच्या पादुकांना' नीरा नदीच्या पाण्यात आंघोळ घालतात. जोरजोरात टाळ-मृदुंग वाजत असतात. 'माऊली -माऊली' असा एक मुखाने जप सुरू असतो. दुरून बघितलं तर पाण्याने नाही, तर दुधाने अभिषेक चाललाय, असा भास होतो.

यापुढचा दिवस मात्र भयंकर होता. अभिषेक बघत असतानाच मला, तिथे बसल्याबसल्या उन्हाने चक्कर यायला लागली. दोन लिमलेटच्या गोळ्या खाल्ल्या. पोटात ढवळून यायला लागलं. नुकतंच झालेलं जेवण उलटून बाहेर येईल की काय, अशी अवस्था झाली. पण अजून लोणंदला पोहोचायला अवकाश होता. त्यानंतरही पुढे त्या रणरणत्या उन्हात दोन-तीन तास तशीच दिंडीसोबत चालत राहिले. कशी चालले आणि कशी पोहोचले, माझं मलाच

माहित! लोणंदला पोहोचताच आशाताईच्या ओळखीचे कुणीतरी रहात होते, त्यांच्या घराबाहेरच पडवीमधे मी आडवी झाले.

पायातले शूज न काढता, पाठीवरची पिशवीदेखील न काढता, कुणीतरी ढकलल्यासारखी १५-२० मिनिटे निपचित पडून राहिले. त्यावेळात माझ्या भोवताली काय झालं, मला अजिबात आठवत नाही. घरच्या यजमानीण बाईंनी लिंबू-सरबत करून मला प्यायला दिलं. मग मात्र जरा तरतरी आली.

'न्यू इंग्लिश स्कूल'च्या आवारात आमच्या दिंडीला जागा मिळाली. सोबतचं सामान टाकलं. तिथे एक डॉक्टरबाई आल्या होत्या. अनेक वारकऱ्यांना बरं वाटत नव्हतं. आमच्यातल्याच एका वारकरी बाईला दवाखान्यात दाखल करावं लागलं. मीही डॉक्टरला भेटले. ते म्हणाले, "हातावरची पुरळ म्हणजे कदाचित पाण्याची अॅलर्जी असेल. घामोळ्याही असतील कदाचित. 'नायसिल' पावडर लाव". ब्लडप्रेसर नॉर्मल होतं. डॉक्टरांना माझा पायही ठिक वाटला.

रात्रीचं जेवण घेतलं नाही. 'बाहेर' जाऊन आले. ताजंतवानं वाटलं. अण्णांचं प्रवचन ऐकलं. त्यानंतर बरी होते.

आज अण्णांचं प्रवचन ऐकताना का कुणास ठाऊक खूप रडू येत होतं. सदुसस्टावी (६७) वारी करणारे, हे अण्णा सांगत होते, " विठ्ठल, हा असा एकच देव आहे, की जो भक्तांची वाट बघत उभा आहे." माझी मात्र द्विधा मनःस्थिती होती. "खरंच विठ्ठल माझी वाट बघतोय का?"

अजून दहा दिवस जायचे आहेत. माऊली कृपया मला बळ दे. ठरल्याप्रमाणे माझी वारी पूर्ण होऊ दे.

- (क्रमशः)